

แนวลายหินอ่อนสัตว์ป่าสงวนของไทยกับข้อมูลที่ยังต้องติดตาม

The Marbled Cat, a Reserved Wildlife of Thailand
and the Investigating of Required Information.

สมหญิง ทัทพิทกรณ์¹

อิสรินทร์ ไสธรจิตต์¹

ประจักษ์ บัวแก้ว¹

อาทิตย์ ชัยนิกิจ¹

สมคิด หล้าแก้ว¹

Somying Thunhikorn

Isarin Sotornjit

Prajak Buakaew

Ar-tit Kayunkit

Somkid Lakaew

Abstract

These studies are under the project of distribution and habitat utilization of Marbled Cat (*Pardofelis marmorata*) in Thailand. We started the research from report gathering and interviewing (secondary data). The distribution survey was then investigated using camera trapping method. The surveys were taken in Kaeng Krachan National Park, Khlong Saeng Wildlife Sanctuary, and Phu-Khiew Wildlife Sanctuary. There were 2 systems of camera traps setting. The first system was setting camera traps at trail-stream crossings along small stream. The second system was randomly setting camera trap in salt-lick area. Physical factors and biological factors in Marbles Cat's homerange are going to be studied using radiotracking method. Trapping cages have been setting in Phu khiew Wildlife Sanctuary to capture Marbled Cats for tagging the radiotransmitters. The results showed that there were Marbled Cat existed in 8 sites: Huai Kha Khaeng Wildlife Sanctuary, Um-Phang Wildlife Sanctuary, Khlong Saeng Wildlife Sanctuary, Hala-Bala Wildlife Sanctuary, Phu Khiew Wildlife Sanctuary, Khao Yai National Park, and Khaeng Krachan National Park. In addition, Khorat Zoo has been kept a Marbled Cat which has died in 2004. The camera trapping showed that observed physical factors of Marbled Cat's habitat are flat area and closing to a small stream (as water resource). An observed biological factor is primary dry-evergreen forest with open undergrowth. The study of human activity as a factor has not been report. The Marbled Cats also used area that safe from large carnivore species. However, some information is required for population management of Marbled Cat. The information on environment factors in their foraging area and their behaviors is needed. These required data are going to be fulfilled by a later research on radiotracking method.

Key words: marbled cat, *Pardofelis marmorata*

¹ สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

บทคัดย่อ

การศึกษาข้อมูลแมวลายหินอ่อนภายใต้โครงการวิจัยเรื่องการแพร่กระจาย และการใช้ประโยชน์พื้นที่อาศัยของแมวลายหินอ่อน (*Pardofelis marmorata*) ในประเทศไทย ได้ทำการศึกษาโดยการตรวจเอกสาร และสอบถาม (secondary data) พื้นที่ที่พบการแพร่กระจายในอดีต และสำรวจการแพร่กระจายโดยการติดตั้งกล้องดักถ่ายภาพสัตว์ (camera trap) ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว โดยการเลือกจุดตั้งกล้องดักถ่ายภาพสัตว์ 2 ระบบ คือ 1) แบบเป็นระบบโดยใช้ลำห้วยขนาดเล็กเป็นแนวเส้นหลัก (base line) และตั้งกล้องตามจุดที่มีเส้นทางเดินด่านสัตว์ตัดผ่าน 2) แบบสุ่มเลือกโดยตั้งกล้องบริเวณโป่ง และทำการตั้งกรงดักจับแมวลายหินอ่อนในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว เพื่อทำการติดตามและเก็บข้อมูลปัจจัยแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพในบริเวณอาณาเขตหากิน (homerange) ผลการศึกษา พบว่ามีรายงานการพบแมวลายหินอ่อน ในพื้นที่อนุรักษ์ทั้งหมด 7 แห่ง คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอู้ม่วง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน และพบแมวลายหินอ่อนในสภาพกรงเลี้ยงที่สวนสัตว์โคราช ได้ทำการเก็บข้อมูลลักษณะทางชีวภาพ พฤติกรรม และขนาดรอยตีน ต่อมาแมวลายหินอ่อนตัวดังกล่าวได้เสียชีวิตใน พ.ศ. 2547 และพื้นที่บริเวณที่พบแมวลายหินอ่อนมักมีปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพ ดังนี้ ไกลแหล่งน้ำ ซึ่งเป็นลำห้วยขนาดเล็ก พื้นที่ค่อนข้างราบ ปัจจัยแวดล้อมทางชีวภาพ คือ สภาพพื้นที่ป่าดิบแล้ง ค่อนข้างโล่ง คือเป็นสภาพป่าที่สมบูรณ์ไม่พื้นล่างมีน้อย ปัจจัยแวดล้อมจากกิจกรรมมนุษย์ยังไม่มีข้อมูล และพบว่าบริเวณที่แมวลายหินอ่อนเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่มักไม่พบสัตว์ผู้ล่าขนาดใหญ่ แต่ทั้งนี้การเก็บข้อมูลยังมีความจำเป็นต้องทำการศึกษาข้อมูลรายละเอียดของปัจจัยแวดล้อมในสภาพพื้นที่หากินเพิ่มเติมรวมถึงพฤติกรรม เนื่องจากเป็นข้อมูลที่สำคัญจำเป็นต่อการนำมาใช้จัดการประชากรแมวลายหินอ่อน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ต้องรอผลจากการติดตามแมวลายหินอ่อน

คำสำคัญ: แมวลายหินอ่อน